

Regelbunden tillsyn i Valemyrsskolan, Koster skola och Mellegårdens skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Strömstads kommun under perioden från den 3 mars till och med den 15 april 2009 och besökt Valemyrsskolan, Koster skola och Mellegårdens skola den 3-5 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 11 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Valemyrs, Koster och Mellegårdens skola dels den information som samlats in under besöket. I skolorna intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever på Valemyrsskolan, Koster skola och Mellegårdens skola

Valemyrsskolan	Antal elever
Förskoleklass	15
Grundskola	107

Källa: Skolans uppgifter

2 (16)

Koster skola	Antal elever
Förskoleklass	3
Grundskola	12

Källa: Skolans uppgifter

Mellegårdens skola	Antal elever
Förskoleklass	12
Grundskola	58

Källa: Skolans uppgifter

De tre skolorna Valemyrsskolan, Koster skola och Mellegårdens skola ligger i helt olika delar av Strömstads kommun och det är geografiskt relativt långt mellan skolorna. Valemyrsskolan ligger i centrala Strömstad och hit kommer elever ifrån både villa- och lägenhetsområden i skolans närhet. Vid Valemyrsskolan går en stor del av kommunens elever med utländsk bakgrund.

För att komma till Koster skola tar man båten ifrån hamnen i centrum och promenerar över ön. Detta läsår går inga elever i årskurs 6 vid skolan, när så finns åker de med båten till Strömstad en gång i veckan för att läsa språkval. Årskurserna 4–6 har även slöjd på en skola i Strömstad.

Mellegårdens skola ligger inåt landet med skog och åkrar in på knutarna.

Alla tre verksamheterna har förskola, förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6 samt fritidsverksamhet. Förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen bedöms inte i denna rapport utan i för verksamheterna särskilda rapporter.

I årskurs 7 fortsätter kommunens samtliga elever till Strömstiernaskolan som är den enda skolan för årskurserna 7–9.

Resurscentrum erbjuder skolorna elevhälsa i form av exempelvis skolsköterska, kurator och specialpedagog.

De tre skolorna har samma rektor.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Eleverna vid de tre skolorna testas kontinuerligt i ämnena svenska och matematik. I årskurs 5 genomför eleverna vid skolorna de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska. Enligt intervjuer med rektorn och lärarna vid Valemyrs, Koster och Mellegårdens skolor nådde de allra flesta eleverna målen för samtliga delprov vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2008 och det samma gäller för åren 2006 och 2007. En samlad bild av elevernas resultat i samtliga ämnen i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5 saknas dock.

Skolinspektionen bedömer att skolorna måste analysera kunskapsresultaten så att rätt åtgärder kan sättas in för att öka måluppfyllelsen. Eftersom skolorna inte redovisar i vilken mån eleverna når mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 kan Skolinspektionen inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lärarna ska, enligt avsnitt 2.7 Bedömning och betyg i 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen

4 (16)

anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andra språk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Vid samtliga skolor dokumenteras elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska och matematik i årskurserna 1–5. I årskurserna 3 och 5 genomförs dessutom nationella ämnesprov i dessa ämnen, i årskurs 5 genomförs även nationellt ämnesprov i ämnet engelska. Vid intervjuer med lärare vid skolorna uppger de att resultaten vid de nationella ämnesproven analyseras och används som ett redskap i helhetsbedömningen av elevernas kunskapsresultat i dessa tre ämnen.

Skolorna har kommit olika långt i arbetet med att systematiskt visa på elevernas kunskapsresultat i förhållande till kursplanernas mål i skolans övriga ämnen. Valemyrsskolan och Mellegårdens skola har på initiativ av rektorn arbetat fram ett underlag i de naturorienterande ämnena som på ett systematiskt sätt ska åskådliggöra elevernas kunskapsutveckling i dessa ämnen. Detta arbete pågår vid Valemyrsskolan även med de samhällsorienterande ämnena, språkutveckling samt matematik. Mot bakgrund av att skolorna inte följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen saknas viktiga underlag för att på individnivå och på skolnivå styra resurser till de områden där de behövs bäst eller för att genomföra förbättringar av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte följer upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Lärarnas uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling är en förutsättning för att rektorn ska kunna följa upp och utvärdera skolans samlade resultat.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt

utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Samtliga elever vid Valemyrs, Koster och Mellegårdens skolor har individuella utvecklingsplaner, (IUP). De tre skolorna använder sig av olika mallar, men de olika individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av visar att samtliga har en tydlig koppling till de nationella målen. Däremot innehåller ingen av mallarna för de individuella utvecklingsplanerna omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne som eleven får undervisning i, utan omfattar endast ämnena engelska, matematik och svenska.

Skolinspektionen konstaterar att de individuella utvecklingsplanerna inte innehåller omdömen som beskriver elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (16)

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 4 kap. 2 § skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. ,Lpo 94, ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan.

Intervjuer med lärare och elever vid de olika skolorna visar att lärarna över lag anser att eleverna får vara med och bestämma över sitt eget lärande. Eleverna däremot menar att deras möjlighet att påverka oftast handlar om att de kan vara med och bestämma mellan olika redan angivna alternativ eller vilken redovisningsform de vill använda. Vid samtliga skolor finns det elever som berättar om enstaka lärare som diskuterar med dem om hur de vill lära sig och där de känner att de kan ha ett reellt inflytande över sitt eget lärande. Samtal med rektorn och lärare visar att skolorna kommit olika långt när det gäller att definiera vad elevernas möjlighet att påverka sitt eget lärande innebär i praktiken och att Valemryskskolan har kommit längst i den diskussionen.

Skolinspektionen bedömer att samtliga tre skolor inte tillräckligt utvecklat arbetet med att ge eleverna den möjlighet till inflytande och ansvar över sitt eget lärande som de enligt författningarna har rätt till.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av Lpo 94 avsnitt 2. 2 Kunskaper, framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Vidare framgår enligt Lpo 94, 2.5 Övergång och samverkan, att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet.

Intervjuer och verksamhetsbesök vid de tre skolorna visar att samarbetet inom verksamheterna fungerar enligt läroplanens intentioner. Samtliga skolor är relativt små och lärarna berättar vid intervju att de i stort sett vet hur det går för de flesta elever vid skolan i samtliga ämnen. För denna information finns både formella och informella källor.

Valemyrs, Koster och Mellegårdens skolor lämnar sina elever efter det sjätte skolåret. Då går eleverna vidare till den för kommunen gemensamma 7–9 skolan, Strömstierna. Intervjuer med lärare vid de tre skolorna, samt med rektorn, ger en samstämd bild av att det saknas kanaler för systematisk fortlöpande information och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling mellan årskurserna 1–6 och årskurserna 7–9. Det finns dock rutiner för överlämnandet mellan årskurserna 6 och 7. Enligt rektorn använder skolorna ett dokument, en så kallad "fraktsedel". I detta lämnar avlämnande lärare uppgifter om hur det går för varje elev i samtliga ämnen. Enligt rektorn är denna information av mer generell karaktär och inte avstämd mot mål att uppnå i årskurs 9. För elever i behov av särskilda stödåtgärder finns fungerande rutiner för överlämnandet och här samarbetar specialpedagogerna vid de olika skolorna för att eleverna ska nå de nationella målen i kursplanerna.

Skolinspektionen bedömer att samverkan mellan de olika verksamheterna behöver utvecklas.

8 (16)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 4 kap. 1 § skollagen framgår att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att särskilt stöd ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Av 5 kap. 2 § samma förordning framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Intervjuer med rektorn och lärare vid de tre olika skolorna visar att man vid Koster skola klarar att ge elever i behov av särskilt stöd det stöd de har rätt till. Enligt lärarna kan de individualisera och arbeta utifrån den handledning de får av den specialpedagog som finns vid skolan en gång i veckan.

Vid Valemyrsskolan och Mellegårdens skola uppger man i intervjuer dock att resurserna inte räcker till för att ge eleverna det särskilda stöd i samtliga ämnen som de har rätt till. Det särskilda stödet ges företrädesvis i ämnena engelska, matematik och svenska.

Vid Valemyrsskolan och vid Mellegårdens skola finns elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål som inte får detta.

Skolinspektionen bedömer att Valemyrsskolan och Mellegårdens skola inte ger elever som är i behov av särskilt stöd det stöd de behöver i samtliga ämnen. Vidare konstaterar Skolinspektionen att de båda skolorna inte anordnar studiehandledning på modersmålet för elever som behöver detta.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdheten mellan könen samt och aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Enligt 14 a kap. 6 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Enligt samma kapitel 7 § ska huvudmannen se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Dokumentstudier samt intervjuer med lärare vid de tre skolorna, elever samt rektorn visar att samtliga skolor saknar ett systematiskt, inom varje enskild skola gemensamt, organiserat värdegrundsarbete. Enligt både lärare och elever sker diskussioner om värdegrundsfrågor oftast i samband med att något har hänt och då har alla tre skolorna rutiner som fungerar. Skolinspektionen bedömer att skolorna inte tillräckligt arbetar för att skapa rutiner där det aktiva värdegrundsarbetet blir en del av det främjande och förebyggande arbetet i elevernas vardag.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Det finns inget som hindrar att verksamheten respektive skolan för samman den årliga planen mot kränkande behandling med den lika-

behandlingsplan, som ska upprättas enligt diskrimineringslagen, till ett dokument. Barn och elever vid den verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Samtliga skolor i Strömstad har likabehandlingsplaner utifrån en för kommunen gemensam mall, denna antogs 2007-08-13. Valemyrs, Koster, samt Mellegårdens skolor arbetar utifrån denna mall. Vissa delar av planen är gemensam för de tre skolorna, varje skola gör också sin egen del, t.ex. vad gäller identifiering av riskområden vid skolorna. Dokumentstudier visar att varje plan inte innehåller en specifik redovisning av varje verksamhets behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Intervjuer med elever vid de tre skolorna visar att flertalet elever känner till att det finns en likabehandlingsplan, men de är osäkra på vad den innehåller och de har inte heller varit med i framtagandet av den. Lärarna berättar vid intervju att de varit med och godkänt planen men att själva skrivandet till största delen gjorts av rektorn.

Skolinspektionen bedömer att Valemyrs, Koster samt Mellegårdens skolas planer mot kränkande behandling inte uppfyller de krav som ställs på sådana planer.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan).

Vid Valemyrsskolan går flertalet av de nyanlända elever som Strömstads kommun tar emot. Till Valemyrsskolan kommer även elever från andra grundskolor som är i behov av svenska som andraspråk för att få denna undervisning. Vid intervju med rektorn framkommer att Valemyrsskolan och Mellegårdens skola anordnar svenska som andraspråk i enlighet med författningarna men att undervisningen delvis ligger på annan undervisningstid än när det är svenska på schemat. Vid Koster skola finns enligt rektorn just nu ingen elev som är i behov av svenska som andraspråk.

Skolinspektionen konstaterar att skolorna inte anordnar svenska som andraspråk i stället för undervisning i svenska vilket innebär att de elever som har undervisning i svenska som andraspråk riskerar att inte få det garanterade antalet undervisningstimmar i övriga ämnen som de får undervisning i.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 9 § grundskoleförordningen ska om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, eleven få sin undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning.

Enligt rektorn ser det olika ut vid de tre skolorna. Valemyrsskolan erbjuder modersmålsundervisning för de elever som har rätt till detta och önskar läsa modersmål. Vid Mellegårdens skola däremot erbjuds elever berättigade till modersmålsundervisning inte detta, anledningen är enligt rektorn att de inte har tillgång till lärare i det modersmål som efterfrågas av eleverna. Vid Koster skola fanns vid tillsynstillfället inga elever i behov av modersmålsundervisning.

Skolinspektionen bedömer att kommunen saknar rutiner för att informera om rätten till modersmålsundervisning samt att erbjuda eleverna modersmålsundervisning. Se vidare i kommunrapporten.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering
Se även punkten 3.1.1

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 2 § i skollagen ska för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.
För Valemyrs, Koster samt Mellegårdens skolor finns en rektor. Rektorn har sitt kontor vid Valemyrsskolan. Rektorn för de tre grundskolorna är även rektor för

tre förskolor och tre fritidshem inom upptagningsområdet. Intervjuer med rektorn visar att hon på olika sätt försöker hålla sig informerad om vad som pågår vid de olika skolorna och detta håller personalen vid de tre skolorna med om. Däremot menar lärarna på Mellegårdens skola är det de själva och inte rektorn, som driver den pedagogiska utvecklingen. Rektorn är, enligt dem, för sällan vid skolan för att detta ska vara möjligt rent praktiskt. Vid Koster skola tycker lärarna att de har ett väl fungerande samarbete med rektorn, trots att hon bara kommer till skolan varannan vecka. Även här tycker de att de själva styr den pedagogiska utvecklingen, men att rektorn har kunskap om hur de arbetar. Vid Valemrys skolan har man tillgång till rektorn cirka två dagar i veckan och där är hon en mer självklar pedagogisk ledare.

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte är tillräckligt förtrogen och inte i tillräcklig omfattning tar ansvar för utvecklingen vid Mellegårdens skola och Koster skola.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resul-

taten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Av 2 kap. 23 § grundskoleförordningen framgår att för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen ska det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Vid samtal med lärare vid de tre skolorna framkommer att varje elevs kunskapsutveckling inte systematiskt följs upp och utvärderas i samtliga ämnen i relation till mål att uppnå i årskurs 5. En förutsättning för att rektorn ska kunna fullfölja sitt ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans samlade resultat är att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling. Det är alltså av vikt att rektorn efterfrågar uppföljningar och utvärderingar av kunskapsutvecklingen på individ och klassnivå.

Skolinspektionen bedömer att skolorna inte tillräckligt utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivit fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Enligt 2 § samma förordning, ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Enligt 3 § samma förordning, ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Vidare ska enligt 4 § samma förordning, skolans elever, lärare och övriga personal medverka i utarbetandet av och elevernas föräldrar ska ges möjlighet att

delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

För Valemyrs, Koster och Mellegårdens skolor finns en gemensam kvalitetsredovisning för år 2008. Denna är upprättad utifrån kommunens gemensamma mall för förskola, grundskola och skolbarnsomsorg och innehåller fyra områden: Utveckling, medborgare, medarbetare och ekonomi. Kvalitetsredovisningen utgår ifrån Barn- och utbildningsnämndens övergripande mål. Kvalitetsredovisningen innehåller en sammanställning över resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i ämnena engelska, matematik och svenska, ifrån år 2006, 2007 samt 2008. Måluppfyllelsen i elevernas övriga ämnen redovisas inte. De analyser och utvärderingar som görs av skolans kvalitetsarbete är bristfälliga och varje skolas kvalitetsarbete är inte i varje punkt synligt i den för de skolorna gemensamma kvalitetsredovisningen. Intervjuer med rektorn och personal visar att det mesta av arbetet med att färdigställa kvalitetsredovisningen görs av rektorn efter att personalen arbetat med givna frågeställningar i sina arbetslag. Elever och föräldrar deltar inte i arbetet med kvalitetsredovisningen. Vid intervju menar personalen att kvalitetsredovisningen inte har någon aktiv betydelse i deras vardag och att de inte alltid ser nyttan av detta arbete.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte lever upp till författningarnas krav.

Enligt ändring i förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av såväl likabehandlingsplaner som planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

2009-06-11 Göteborg

Karin Widlund

Christian Floer